

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

***ΓΚΡΑΒΟΥΡΕΣ ΚΑΙ ΠΑΛΑΙΟΙ ΧΑΡΤΕΣ ΤΗΣ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ***

Από τη συλλογή Χάρη Τζάλα

Επιμέλεια Ειρήνη Χρυσοχέρη

EXHIBITION CATALOGUE

PRINTS AND OLD MAPS OF MEDIAEVAL ALEXANDRIA

Harry Tzalas collection

Curator Eirini Chrysocheri

Μορφωτικό Κέντρο Πρεσβείας της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου, Αθήνα
Cultural Centre of the Embassy of the Arab Republic of Egypt, Athens

1. *Alexandria*, engraving by Cornelius De Bruyn, made at the end of the 17th century. It pictures the Column of Diocletian, erroneously called Pompey's Pillar. The southern walls can be seen as well as some ruins that were later leveled.

1. *Alexandria (Αλεξάνδρεια)*, χαρακτηριστικό του Cornelius De Bruyn, τέλη του 17ου αιώνα. Απεικονίζεται η Στήλη του Διοκλητιανού γνωστή και ως Κολώνα του Πομπήιου. Ορατά είναι τα νότια οχυρωματικά τείχη καθώς και κάποια ερείπια που αργότερα ισοπεδώθηκαν.

2. *Alexandrie, Plan de la Ville Ancienne et Moderne* by M. del Bartocci, made in 1914 and inserted in Evaristo Breccia book *Alexandrea ad Aegyptum*, Bergamo 1914 and 1922.

2. *Alexandrie, Plan de la Ville Ancienne et Moderne (Αλεξάνδρεια, χάρτης της Αρχαίας και Νέας πόλης)* από τον M. del Bartocci. Φιλοτεχνήθηκε το 1914 και εντάχθηκε στο βιβλίο του Evaristo Breccia, *Alexandrea ad Aegyptum*, Bergamo 1914 και 1922.

3. *Palazza Ras-el-Teen*, from an Italian engraving of the late 19th century. Steamers and sailing ships at anchor in the Western Port.

3. *Palazza Ras-el-Teen (Το παλάτι του Ρας Ελ Τιν)*, Ιταλικό χαρακτηριστικό, τέλη του 19ου αιώνα. Ατμόπλοια και ιστιοφόρα αγκυροβολημένα στο Δυτικό λιμάνι.

4. *Il porto occidentale*, from an Italian engraving of the late 19th century. Steamers and sailing ships at anchor in the Western Port.

4. *Il porto occidentale (Το δυτικό λιμάνι)*, Ιταλικό χαρακτηριστικό, τέλη του 19ου αιώνα. Ατμόπλοια και ιστιοφόρα αγκυροβολημένα στο Δυτικό λιμάνι.

5. *Quaid Bey Fort* from a French engraving made in 1836 by C. A. Mebold. Vessels anchored and under sail in the Eastern Port. The fort was built in 1470 and most probably stands on, or near the site of the ancient Pharos; its aspect has since repeatedly changed.

5. *Quaid Bey Fort (Το κάστρο του Κάιτ Μπέι)*, Γαλλικό χαρακτηριστικό του 1836 από τον C. A. Mebold. Ιστιοφόρα αγκυροβολημένα στο Ανατολικό λιμάνι. Το κάστρο χτίστηκε το 1470 και πιθανότατα βρίσκεται πάνω, ή κοντά στη θέση του αρχαίου Φάρου. Το σχήμα του κάστρου έχει τροποποιηθεί επανειλημμένα.

6. *Alexandria*, from a British print made in circa 1840. The New Lighthouse, of the Western Port is represented with the Palace of Ras El Tin. The Eastern Port and the town in the background. The column of Diocletian known as Pompey Pillar can also be seen.

6. *Alexandria (Αλεξάνδρεια)*, Αγγλικό χαρακτηριστικό περί το 1840. Απεικονίζεται ο νέος Φάρος του Δυτικού λιμανιού με το παλάτι του Ρας Ελ Τιν. Στο βάθος διακρίνεται το Ανατολικό λιμάνι και η πόλη. Ορατή είναι επίσης η Στήλη του Διοκλητιανού γνωστή και ως κολώνα του Πομπήιου

7. The first palace of Mohamed Ali, from a colored print of 1823. It stood in the area of today's' Amfoushi and its architecture is influenced by the Pasha family residence in Cavalla.

7. Το πρώτο παλάτι του Μοχάμεντ Άλι. Έγχρωμο χαρακτηριστικό του 1823. Βρίσκεται στην περιοχή του σημερινού Αμφούσι. Η αρχιτεκτονική του είναι επηρεασμένη από τη διαμονή της οικογένειας του Πασά στην Καβάλα.

8. *H.M.S. Sultan off Ras-el-Tin, or Lighthouse Fort, Alexandria*. British engraving made in 1882 after the bombardment of Alexandria by the British fleet that followed Orabi Pasha up-rise. From the Illustrated London News.

8. *H.M.S. Sultan off Ras-el-Tin, or Lighthouse Fort, Alexandria (To H.M.S. Sultan στα ανοιχτά του Ρας Ελ Τίν, ή Κάστρου του Φάρου, Αλεξάνδρεια)*. Αγγλικό χαρακτηριστικό που φιλοτεχνήθηκε το 1882 μετά το βομβαρδισμό της Αλεξάνδρειας από τον Αγγλικό στόλο που ακολούθησε της επανάστασης του Όραμπι Πασά. Από το εικονογραφημένο London News.

9. *The Bombardment of Alexandria from an extra supplement of the Illustrated London News, July 22, 1882*. At anchor are the British ships that took part in the bombardment of Alexandria following Oraby Pascha up-rise; the forts are also illustrated.

9. *The Bombardment of Alexandria from an extra supplement of the Illustrated London News, July 22, 1882 (Ο βομβαρδισμός της Αλεξάνδρειας, έκτακτη έκδοση του εικονογραφημένου London News, July 22, 1882)*. Απεικονίζονται τα κάστρα και τα αγκυροβολημένα Βρετανικά πλοία που πήραν μέρος στο βομβαρδισμό της Αλεξάνδρειας μετά την επανάσταση του Όραμπι Πασά.

10. *Tableau des Pavillons que la plupart des Nations arborent a la mer. Fait au Depot des Cartes de la Marine des vaisseaux du Roy, 1756*. A similar catalogue of maritime flags was available on the observatory of Kom el Nadoura. According to their nationality the ships would anchor in or off the Eastern Port for the Christian vessels and in the Western Port for the Muslim. Taxes were levied in accordance.

10. *Tableau des Pavillons que la plupart des Nations arborent a la mer. Fait au Depot des Cartes de la Marine des vaisseaux du Roy, 1756 (Πίνακας με τις αναρτημένες σημαίες των διαφόρων εθνών –1756)*. Ένας παρόμοιος πίνακας με ναυτικές σημαίες υπήρχε στο παρατηρητήριο της Κομ Ελ Ναντούρα. Αναλόγως της εθνικότητάς τους, τα πλοία αγκυροβολούσαν μέσα, ή στα ανοιχτά του Ανατολικού λιμανιού (τα χριστιανικά), ή μέσα στο Δυτικό λιμάνι (τα μουσουλμανικά). Οι φόροι καθορίζονταν αναλόγως.

11. *Viste nell' Alexandria*; engraving by Cornelius De Bruyn made at the end of the 17th century. View of the eastern fortifications of Alexandria in the area of Chatby that were put down in 1882. The drawings of the Dutch traveler Cornelius De Bruyn were repeatedly used during the 18th century for various editions in Dutch, French, English and Italian.

11. *Viste nell' Alexandria (Απόψεις της Αλεξάνδρειας)*, χαρακτηριστικό του Cornelius De Bruyn, τέλη του 17ου αιώνα. Αποψη των ανατολικών οχυρώσεων της Αλεξάνδρειας στην περιοχή του Σάτμπι που γκρεμίστηκαν το 1882. Τα σχέδια του Ολλανδού περιηγητή Cornelius De Bruyn χρησιμοποιήθηκαν επανειλημμένα κατά τη διάρκεια του 18ου αιώνα σε διάφορες εκδόσεις στα Ολλανδικά, Γαλλικά, Αγγλικά και Ιταλικά.

12. *Ruins of the Ptolemean Library*, made by Luigi Mayer at the end of the 18th century. The ruins on the littoral of today's Mazarita were wrongly interpreted as been those of the Library.

12. *Ruins of the Ptolemean Library (Τα ερείπια της Πτολεμαϊκής βιβλιοθήκης)*, από τον Luigi Mayer, τέλη του 18ου αιώνα. Τα ερείπια, στην ακτή της σημερινής Μαζαρίτα είχαν λανθασμένα ερμηνευτεί ως τα απομεινάρια της Βιβλιοθήκης.

13. Alexandria, an engraving made at the end of the 17th century by the Dutch traveler Cornelius de Bruyn shows the ruins boarding the ancient Via Canopica, today's Shara Horeya former Rue Fouad. The view extends northwards and a wide area of the Eastern Port from the obelisk (Ramleh Station) to Quaid Bey is pictured including the St. Saba monastery. De Bruyn plates were repeatedly used for many editions of his travels including the Dutch and a later French edition of 1714, *Voyage au Levant* par Corneille Le Brun, as well as an *Italian Il Mediterraneo Pitoresco*, Milan, 1892.

13. Alexandria (Αλεξάνδρεια), χαρακτηριστικό του Ολλανδού περιηγητή Cornelius de Bruyn. Απεικονίζονται τα αρχαία ερείπια που οριοθετούσαν την Via Canopica, σημερινή οδό Χορέγια που παλαιότερα ονομάζονταν οδός Φουάντ. Η θέα εκτείνεται βόρεια και περιλαμβάνει μεγάλο τμήμα του Ανατολικού Λιμανιού από τον οβελίσκο (Σταθμός του Ραμπλιού) μέχρι το Κάιντ Μπέι. Απεικονίζεται επίσης το Μοναστήρι του Αγίου Σάββα. Οι χαρακτηριστικές πλάκες του De Bruyn χρησιμοποιήθηκαν επανειλημμένα για τις εκδόσεις των περιηγήσεών του στα Ολλανδικά και στα Γαλλικά, (1714), όπως και σε μια Ιταλική έκδοση του 1892.

14. Palatium Cleopatrae, Turrium Interior Aspectus, Turrium Interior Aspectus, Turrium Exterior Aspectus, engraving by Cornelius De Bruyn made at the end of the 17th century. The remains of the so-called Roman Tower stood until the late 19th century near the coast on what is today the Ramleh Tram Station. The structure was erroneously attributed to Cleopatra; it was a portion of the ruined fortifications.

14. Palatium Cleopatrae, Turrium Interior Aspectus, Turrium Interior Aspectus, Turrium Exterior Aspectus (Παλάτι της Κλεοπάτρας, Άποψη του Εσωτερικού του Πύργου, Άποψη του Εσωτερικού του Πύργου, Άποψη του Εξωτερικού του Πύργου). Χαρακτικό του Cornelius De Bruyn, τέλη 17ου αιώνα. Τα υπολείμματα του αποκαλούμενου Ρωμαϊκού Πύργου μέχρι τα τέλη του 19ου αιώνα στέκονταν κοντά στην ακτή, στην περιοχή του σημερινού σταθμού του Ραμπλιού. Η κατασκευή αυτή αποδίδονταν λανθασμένα στην Κλεοπάτρα. Ήταν τμήμα των κατεστραμμένων οχυρώσεων.

15. A Mosque with an antique fragment of old Alexandria near the Gate of Rosetta. Engraving by Luigi Mayer, of the 18th century. This location is at the eastern part of the Via Canopica today's Shara Horreya not far from the new National Museum.

15. A Mosque with an antique fragment of old Alexandria near the Gate of Rosetta (Τζαμί με αρχαίο κατάλοιπο της παλαιάς Αλεξάνδρειας κοντά στην Πύλη της Ροζέτας). Χαρακτικό του Luigi Mayer, τέλη του 18^{ου} αιώνα. Η τοποθεσία του βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα της Κανωπικής οδού, σημερινής οδού Χορέγια, κοντά στο νέο Εθνικό Μουσείο.

16. The Gate of Rosetta in Alexandria by Luigi Mayer made at the end of the 18th also known as Bab el Sharki. In 1882 when putting down the walls most of the structure was obliterated and only some ruins can be seen today in the Shallalat Gardens. Numerous ancient architectural elements were incorporated in the mediaeval walls.

16. The Gate of Rosetta in Alexandria (Η Πύλη της Ροζέτας στην Αλεξάνδρεια), χαρακτηριστικό του Luigi Mayer, τέλη του 18ου αιώνα, γνωστή και ως Μπάμπ Ελ Σάρκι. Το 1882, όταν καταστράφηκαν τα τείχη της πόλης, το μεγαλύτερο τμήμα της πύλης γκρεμίστηκε. Σήμερα, μόνο ελάχιστα ερείπια είναι ορατά στους κήπους του Σαλαλάτ. Ένας μεγάλος αριθμός αρχαίων αρχιτεκτονικών μελών ενσωματώθηκε στα Μεσαιωνικά τείχη.

17. Ruins of the Gymnasium, near the Canopic Gate of Alexandria. Engraving by Luigi Mayer, of the 18th century. The Attarin Mosque, former church of St. Athanasius can be seen with a number of red granite columns boarding the Via Canopica, today's Shara Horreya former Rue Fouad. The ruins are erroneously attributed to the Gymnasium.

17. *Ruins of the Gymnasium, near the Canopic Gate of Alexandria (Ερείπια του Γυμνασίου, κοντά στην Κανωπική Πύλη της Αλεξάνδρειας).* Χαρακτικό του Luigi Mayer, τέλη του 18ου αιώνα. Διακρίνεται το τζαμί του Ατταρίν, πρώην εκκλησία του Αγίου Αθανασίου, με έναν μεγάλο αριθμό κίωνων από κόκκινο γρανίτη που οριοθετούσαν την Κανωπική οδό, σημερινή οδό Χορέγια, πρώην οδό Φουάντ. Τα ερείπια αποδίδονταν λανθασμένα στο Γυμνάσιο.

18. *Pompey's Pillar, a drawing made by Luigi Mayer at the end of the 18th century. The ruins of the Serapeum, where the column of Diocletian stands, had not yet been excavated.*

18. *Pompey's Pillar (Η Κολώνα του Πομπήιου),* σχέδιο του Luigi Mayer, τέλη του 18^{ου} αιώνα. Τα ερείπια του Σαραπίου πάνω στο οποίο στέκεται η Στήλη του Διοκλητιανού δεν είχαν ακόμη ανασκαφεί.

18^a *Pompey's Pillar, from a watercolor by David Roberts. Diocletian column the land mark of Alexandria as drawn in 1846.*

18^a *Pompey's Pillar (Η κολώνα του Πομπήιου),* ακουαρέλα του David Roberts. Η γνωστή στήλη του Διοκλητιανού σε μια απεικόνιση του 1846.

19. *Alexandria, Panoramic view made in circa 1840, from the top of Kom el Dikka Hill. The Nabi Danial Mosque in the foreground and all the Eastern Port from the Pharillion to Quaid Bey are represented including the obelisk, St. Saba Monastery and Kom el Nadoura Lookout.*

19. *Alexandria (Αλεξάνδρεια).* Πανοραμική άποψη της Αλεξάνδρειας περί το 1840, από το Λόφο Κομ ελ Ντίκκα. Στους πρόποδες του λόφου το Τζαμί του Νάμπι Ντανιέλ. Στο βάθος το Ανατολικό Λιμάνι από το Καστράκι μέχρι το Κάιντ Μπέι. Απεικονίζεται ο οβελίσκος, το Μοναστήρι του Αγ. Σάββα και ο Λόφος Κομ ελ Ναντούρα, το παρατηρητήριο της πόλης.

20. *Alexandria, Panoramic view of Alexandria made in circa 1860 from the top of Kom el Dikka Hill. The Nabi Danial Mosque in the foreground and part of the Eastern and the Western Ports are represented.*

20. *Alexandria (Αλεξάνδρεια).* Πανοραμική άποψη της Αλεξάνδρειας περί το 1860, από τον Λόφο Κομ ελ Ντίκκα. Απεικονίζονται το τζαμί του Νάμπι Ντανιέλ και τμήματα του Ανατολικού και Δυτικού λιμανιού

21. *The St. Saba Monastery from a drawing of an unknown Russian visitor made in the early 19th century (Photographic copy from the original).*

21. Το μοναστήρι του Αγίου Σάββα, σχέδιο αγνώστου Ρώσου επισκέπτη που φιλοτεχνήθηκε στις αρχές του 19ου αιώνα (*Φωτογραφικό αντίγραφο του πρωτοτύπου*).

22. *The "Hospital des Grecs a Alexandrie", an engraving made in 1828 to illustrate the travels of Le Comte de Forbin. This is the Monastery of St. Saba first built probably in the late 5th century on the site of a Temple of Mithra. The original aspect of the monastery with its fortified walls was completely defaced and modernized in the early 20th century. The hill in the background is Kom el Dikka (misplaced).*

22. *The "Hospital des Grecs a Alexandrie" (Το Οσπιτάλειο των Γραικών στην Αλεξάνδρεια).* Χαρακτικό του 1828 για την εικονογράφηση των περιηγήσεων του Κόμη de Forbin. Απεικονίζεται το Μοναστήρι του Αγίου Σάββα που χτίστηκε πιθανότατα στα τέλη του 5ου αιώνα στη θέση του ναού του Μίθρα. Το αρχικό σχήμα του μοναστηριού με τα οχυρωματικά τείχη αλλοιώθηκε και μοντερνοποιήθηκε στις αρχές του 20ου αιώνα. Ο λόφος στο βάθος είναι η Κομ ελ Ντίκα (λανθασμένη τοποθέτηση).

23. *Plan of the Temple in the Catacombs at Alexandria – Plan du Temple dans les catacombes d’Alexandrie.* Print made from the original plan of Bonaparte Expedition (1798- 1801) at the Western Necropolis.

23. *Plan of the Temple in the Catacombs at Alexandria – Plan du Temple dans les catacombes d’Alexandrie (Κάτοψη του ναού στις κατακόμβες της Αλεξάνδρειας).* Χαρακτικό από ένα πρωτότυπο σχέδιο της Expédition de l’Égypte του Βοναπάρτη (1798-1801) από τη Δυτική Νεκρόπολη.

24. *A Temple in a catacomb at Alexandria – Un Temple dans les catacombes d’Alexandrie.* Print made from the original drawing of Bonaparte Expedition (1798- 1801) at the Western Necropolis.

24. *A Temple in a catacomb at Alexandria – Un Temple dans les catacombes d’Alexandrie. (Ναός σε κατακόμβη στην Αλεξάνδρεια).* Χαρακτικό από ένα πρωτότυπο σχέδιο της Expédition de l’Égypte του Βοναπάρτη (1798-181) από τη Δυτική Νεκρόπολη.

25. *Catacombs of Necropolis Alexandria as surveyed by the French.* Print made from the original plan of Bonaparte Expedition (1798- 1801) at the Western Necropolis.

25. *Catacombs of Necropolis Alexandria as surveyed by the French (Κατακόμβες της Νεκρόπολης στην Αλεξάνδρεια σε αποτύπωση των Γάλλων).* Χαρακτικό από ένα πρωτότυπο σχέδιο της Expédition de l’Égypte του Βοναπάρτη (1798-181) από τη Δυτική Νεκρόπολη.

26. *Alexandri Magni Itinera in Expeditione inter Macedonia, Libyam, et Indiam.* English map made in 1807. It pictures the empire formed by Alexander the Great and Alexandria meant to be his capital.

26. *Alexandri Magni Itinera in Expeditione inter Macedonia, Libyam, et Indiam (Διαδρομή της εκστρατείας του Μεγάλου Αλεξάνδρου στην Μακεδονία, Λιβύη και Ινδία).* Αγγλικός χάρτης του 1807. Απεικονίζει την αυτοκρατορία που δημιούργησε ο Μέγας Αλέξανδρος και την Αλεξάνδρεια που προόριζε για πρωτεύουσα.

27. *Veduta d’Alessandria*, annexed to the Codex 277 of the Vatican. Made in 1472 it is the earliest map of Alexandria that has survived to nowadays. Most interesting for the study of the geophysical phenomena of the coastal subsistence are the numerous shoals, which are now deeply submerged. A nearly similar map is kept in the Bibliotheque Nationale, Paris (Photographic copy from the original in the Vatican Library).

27. *Veduta d’Alessandria (Άποψη της Αλεξάνδρειας),* ένθετο στον Κώδικα 277 του Βατικανού. Έγινε το 1472 και είναι ο παλαιότερος σωζόμενος χάρτης της Αλεξάνδρειας. Μεγάλο ενδιαφέρον για τη μελέτη των γεωφυσικών φαινομένων της καταβύθισης της ακτογραμμής παρουσιάζουν οι σκόπελοι που σήμερα είναι καταποντισμένοι σε μεγάλο βάθος. Ένας παρόμοιος χάρτης φυλάσσεται στην Εθνική Βιβλιοθήκη του Παρισιού. (Φωτογραφικό αντίγραφο του αυθεντικού που βρίσκεται στη Βιβλιοθήκη του Βατικανού).

28. *The map of Alexandria* from the Archivos General of Simanca; made in 1605 by a Venetian spy. Unknown until the 1980’s when it was found in the Archives of the Reign of the Two Sicilies in Simacas, Valladolid, Spain with the documentation related to a planned attack on Alexandria by a united Christian fleet. This attack never materialised. The map shows the potential targets to be gunned, as the gunpowder deposit, the fortifications and the forts with their firing capabilities but also marks with a cross the site of the two Christian centres to be avoided: The Coptic Church of St. Mark and the Greek-Orthodox monastery of St. Sabba (Photographic copy from the original).

28. *The map of Alexandria (Χάρτης της Αλεξάνδρειας)* από τα Γενικά Αρχεία της Σιμάνκα. Σχεδιάστηκε το 1605 από έναν Ενετό κατάσκοπο. Ο χάρτης ήταν άγνωστος μέχρι τη δεκαετία του 80' όταν βρέθηκε στα Αρχεία του Βασιλείου των Δύο Σικελιών στη Σιμάνκα (Βαλαολίντ, Ισπανία) συνοδευόμενος από έγγραφα που αναφέρονταν σε σχέδιο επίθεσης κατά της Αλεξάνδρειας από τον ενωμένο Χριστιανικό στόλο. Η επίθεση δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ. Ο χάρτης δείχνει τους πιθανούς στόχους για βομβαρδισμό, όπως τις αποθήκες πυρομαχικών, τα τείχη και τα κάστρα με την ικανότητα πυρός. Με σταυρό σημειώνεται η θέση των δύο Χριστιανικών κέντρων που έπρεπε να αποφευχθούν: η Κόπτικη Εκκλησία του Αγίου Μάρκου και το Ελληνο-ορθόδοξο μοναστήρι του Αγίου Σάββα (Φωτογραφικό αντίγραφο του πρωτοτύπου).

29. *The map of Alexandria from the Archivos General of Simanca: a linear rendering from the original.*

29. *The map of Alexandria (Χάρτης της Αλεξάνδρειας)* από τα Γενικά Αρχεία της Σιμάνκα: Γραμμική απόδοση.

30. *Alexandria, Vetustissimum Aegypti Emporium;* Based on an earlier map made in 1548 by Belon du Mans it was incorporate in the Atlas of Janson of 1619 and reproduced with various modifications for over a century. It is a combination of factual details and of fantasists additions (Photographic copy of an original in the Library of the British Museum).

30. *Alexandria, Vetustissimum Aegypti Emporium;* (Αλεξάνδρεια, σημαντικότερο εμπορικό κέντρο της Αιγύπτου). Βασισμένος σε ένα προγενέστερο χάρτη του 1548 από τον Belon du Mans, ο χάρτης ήταν ενσωματωμένος στον Άτλαντα του Janson του 1619 και χρησιμοποιήθηκε με πολλές παραλλαγές για έναν περίπου αιώνα. Συνδυάζει πραγματικά και φανταστικά στοιχεία (Φωτογραφικό αντίγραφο του πρωτοτύπου που βρίσκεται στη Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Μουσείου).

31. *ALEKSANDRIA as it is in 1730* (in Russian) by Vasilii Grigorovich-Barskii. Bird-eye-view of Alexandria by a Russian Monk; a very realistic rendering of the ruins of the city within its walls and the new Ottoman Alexandria formed on the reclaimed area of the Heptastade (Photographic copy of the Original in St. Petersburg).

31. *ALEKSANDRIA (Αλεξάνδρεια όπως είναι το 1730)* (στα Ρωσικά) από τον Vasilii Grigorovich-Barskii, πανοραμική άποψη της Αλεξάνδρειας από έναν Ρώσο μοναχό. Μια πολύ ρεαλιστική αποτύπωση των ερειπίων της πόλης εντός των τειχών και η νέα Οθωμανική Αλεξάνδρεια όπως διαμορφώθηκε στην περιοχή των προσχώσεων του Επτασταδίου (Φωτογραφικό αντίγραφο του πρωτοτύπου που βρίσκεται στην Αγία Πετρούπολη).

32. *Alexandrie, Barbarie* by Allezard, 1795. The two ports with a limited number of depth soundings; the town fortifications, as well as Fort Ada, Quaid Bey and the Pharillon are represented.

32. *Alexandrie, Barbarie (Αλεξάνδρεια, Βαρβαρία)* από τον Allezard, 1795. Τα δύο λιμάνια με μικρό αριθμό βυθομετρήσεων. Απεικονίζονται η οχύρωση της πόλης, το κάστρο Αντά, το κάστρο Καίτ Μπέι και το Φαρίλιο.

33. The very first "historical map" of Alexandria made by M. De Bonamy in 1731, for his memoire *Description de la ville d'Alexandrie, telle qu'elle etoit du tems (sic) de Strabon*. Most probably the author has never visited Alexandria and attempts to place on his map some of the monuments described by Strabo working with other plans;

the Sôma, Alexander's burial erroneously placed near the intersection of the two main avenues, that of the Sôma and the via Canopica instigated the fantasist stories claiming that the royal burial is under the Nabi Danial Mosque. The column of Diocletian is also misplaced as well as other buildings (Photographic copy of an original in the British Museum Library).

33. Ο πρώτος “ιστορικός χάρτης” της Αλεξάνδρειας που έγινε από τον M. De Bonamy το 1731 για τα έργα του «Περιγραφή της πόλης της Αλεξάνδρειας όπως ήταν την εποχή του Στράβωνα». Ο συγγραφέας που πιθανότατα δεν επισκέφτηκε ποτέ την Αλεξάνδρεια προσπαθεί βασιζόμενος σε άλλους χάρτες να τοποθετήσει πάνω στον χάρτη του κάποια μνημεία που περιγράφονται από το Στράβωνα: το «Σώμα», ο τάφος του Αλέξανδρου που λανθασμένα τοποθετείται κοντά στη διασταύρωση των δύο κεντρικών λεωφόρων του «Σώμα» και της Κανωπικής οδού, δημιούργησε το μύθο που θέλει το βασιλικό τάφο να βρίσκεται κάτω από το τζαμί του Νάμπι Ντανιέλ. Λάθος τοποθετημένη είναι και η στήλη του Διοκλητιανού και άλλα κτίσματα (Φωτογραφικό αντίγραφο του πρωτοτύπου που βρίσκεται στη Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Μουσείου).

34. *Plan der Alten Stadt Alexandria*, raised by Mahmoud Bey el Falaki in 1863 and published in his “Mémoire sur l’Antique Alexandrie”, Copenhagen, 1872. This is the basic cartographic tool for most archaeological maps raised since. It was made at the request of Napoleon III, to Khedive Ismail, for his history of Julius Cesar (Photographic copy from an original in the British Museum Library).

34. *Plan der Alten Stadt Alexandria (Χάρτης της Παλαιάς Αλεξάνδρειας)*, του Μαχμούντ Μπέι ελ Φάλακι, 1863, που εκδόθηκε στο έργο του για την αρχαία Αλεξάνδρεια, Κοπεγχάγη, 1872. Πάνω σε αυτόν βασίστηκαν οι περισσότεροι αρχαιολογικοί χάρτες που έγιναν από τότε. Ήταν αίτημα του Ναπολέοντα Γ΄ προς τον Χαδίφη Ισμαίλ για να τον συμπεριλάβει στο βιβλίο για την ιστορία του Ιουλίου Καίσαρα που έγραφε (Φωτογραφικό αντίγραφο του πρωτοτύπου που βρίσκεται στη Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Μουσείου).

35. *Alexandrie Ancienne*, map made by Tassos Neroutsos, published in Paris in 1888 as part of his book *L’Ancienne Alexandrie, Étude Archéologique et Topographique*.

35. *Alexandrie Ancienne (Αρχαία Αλεξάνδρεια)*, χάρτης του Τάσου Νερούτσου, που εκδόθηκε στο Παρίσι ως τμήμα του βιβλίου του: «Η αρχαία Αλεξάνδρεια, Έρευνα Αρχαιολογική και Τοπογραφική».

N.B. All prints and maps are original except when stated differently

Υ.Σ. Όλα τα χαρακτηριστικά και οι χάρτες είναι αυθεντικοί εκτός αν αναφέρονται διαφορετικά.